

ПОЛТАВЕЦЬ Віктор Васильович (11. 01. 1925, с. Пологи Катеринославської губ., нині місто Запорізької обл. — 05. 11. 2003, Київ) — живописець і графік. Батько [О. Полтавець-Гуйди](#) та [Н. Полтавець](#). Народний художник України (1985). Заслужений діяч мистецтв України (1974). Міжнародний диплом на Празькому бієнале графіки (1958). Велика срібна медаль ВДНГ СРСР (1961). Член НСХУ (1952). Учасник 2-ї світової війни. Бойові нагороди. Закінчив Харківський художній інститут (1950; викладачі [М. Дерегус](#), [О. Кокель](#), [Є. Світличний](#)). Відтоді викладав у Харківському художньому училищі; 1951—52 — військовий художник студії імені М. Грекова (Москва); 1953 — редактор відділу політичного плаката видавництва «Мистецтво»; 1954—57 — на творчій роботі; 1958—75 — головний художник «Дитвидаву» (згодом «Веселка»; усі — Київ). Основні галузі — станковий живопис та книжкова графіка. Створював батальні, історичні, жанрові картини, діорами, пейзажі. Твори П. сповнені романтичного пафосу, композиційно довершені, драматичні; їх вирізняють витончені колірні сполучення; для пейзажів характерний ліризм. Проілюстрував твори класиків української та зарубіжної літератури, зокрема «Прапорonoсці» О. Гончара (1950), «Наливайко» (1953) і «Побратими» (1954) І. Ле, «Гікор» О. Туманяна (1953), «Вибране» А. Міцкевича (1955), «Син Тарашанського полку» П. Панча (1957), «Микола Джеря» (1960) і «Кайдашева сім'я» (1961) І. Нечуя-Левицького, а також видання для дітей та юнацтва — поетичні збірки «Тече вода з-під явора» (1956, 1963), «Малий Кобзар», «Встала весна» (обидва — 1961), «Заря моя вечерняя» (1964) Т.

Шевченка, українську народну казку «Розумниця» (1960), «Зимову казку» З. Топеліуса (1962), збірку віршів «Від льоду до льоду» Олександра Олеся (1967), оповідання «Залізні стовпи» С. Васильченка (1969). Учасник обласних, всеукраїнських, зарубіжних мистецьких виставок від 1950. Персональні — у Києві (1995, 2000). Деякі роботи зберігаються в Національному художньому музеї України, Національному музеї «Київська картинна галерея», Національному музеї історії України, Національному музеї літератури України (усі — Київ), 32-х обласних художніх музеях і галереях України, Державній Третяковській галереї (Москва), в музеях і приватних збірках Японії, Італії, Китаю, Греції, Франції, Канади.

Основні твори

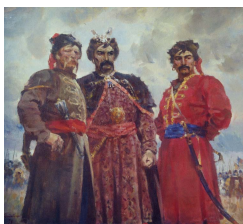
живопис — «Атаку відбито» (1950), «3 ярмарку» (1952), «Арсенальці» (1959), «Червоні козаки» (1963), «Коліївщина» (1963—64), триптиха «О. Пархоменко», «Бій під Берестечком» (обидва — 1967), «В атаку!» (1968), «На безіменній висоті» (1973), «Полководець Б. Хмельницький» (1974), «У листопаді 1943-го» (1975), діорами «Штурм Турецького валу» (1977), триптих «Куликовська битва» (1980), «Святослав» (1982), «Сурмач», «Прорив» (обидва — 1984), «На уламках фашистського рейху (1985)», «3 літопису громадянської» (1987), «Орля» (1988), «Табун» (1989), «Весняні води» (1990), «Герць» (1991), «З дитинства», «Людина на горищі» (обидва — 1992), «Чернігівщина» (1994), «Данило Нечай» (1997), «Северин Наливайко», «Б. Хмельницький та його соратники М. Кривоніс та І. Богун», «Козача застава», «Кий» (усі — 1998), «Реве та стогне Дніпр широкий» (1999), «Петро І і Павло Полуботок» (2001), «Спартак» (2003).

Рекомендована література

1. Саєнко Н. О. Віктор Полтавець: [Некролог] // Образотворче мистецтво. 2003. № 4;
2. Полтавець-Гуйда О. В. Історико-героїчна тематика Київської Русі і Гетьманщини у творчості В. Полтавця у контексті розвитку українського мистецтва // Мистецтвознавчі записки. 2020. № 38;
3. Її ж. Стилістичні особливості дизайну книги 50—70-х років ХХ століття в графічній творчості В. Полтавця // Дизайн після епохи постмодерну: ідеї, теорія, практика: Мат. Всеукр. наук.-практ. конф. К., 2021.

[О. В. Полтавець-Гуйда](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Полтавець Віктор Васильович / О. В. Полтавець-Гуйда // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-882784>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).